

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 8Co/13/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8116212427
Dátum vydania rozhodnutia: 28. 02. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Martin Fil'akovský
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2019:8116212427.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Martina Fil'akovského a sudcov JUDr. Branislava Brezu a JUDr. Anny Kovalovej v právnej veci žalobcu: N. E., A.. XX.XX.XXXX, W. F., P. A. X, zastúpený: JUDr. Igor Šafranko, advokát, so sídlom vo Svidníku, Sovietskych hrdinov 163/66, p r o t i žalovanému: Všeobecná úverová banka, a.s.; skrátený názov: VÚB, a.s., so sídlom Mlynské Nivy 1, Bratislava, IČO: 31320155, zastúpený: Beňo & partners Advokátska kancelária, s.r.o., so sídlom Poprad, Námestie sv. Egídia 93, o primerané finančné zadost'učinenie, o odvolaní žalobcu a žalovaného proti rozsudku Okresného súdu Prešov zo dňa 14.11.2018 č.k. 11C 204/2016-86 takto jednohlasne

rozhodol:

Potvrdzuje rozsudok.

Stranám náhradu trov odvolacieho konania nepriznáva.

odôvodnenie:

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie rozhodol tak, že žalovaný je povinný zaplatiť žalobcovi 50 eur v lehote 3 dní od právoplatnosti rozsudku. V prevyšujúcej časti žalobu zamietol. Vyslovil, že strany nemajú nárok na náhradu trov konania.

2. V odôvodnení svojho rozhodnutia uviedol, že žalobca žalobou zo dňa 14.06.2016 sa domáhal podľa § 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa pôvodne voči spoločnosti Consumer Finance Holding a.s. primeraného finančného zadost'učinenia vo výške 500 eur, ako aj úrokov z omeškania 8% ročne z uvedenej sumy odo dňa nasledujúceho po dni doručenia žaloby žalovanému. Žalobu odôvodnil tým, že v konaní vedenom na tomto súde pod sp. zn. 25C/103/2015, kde bol žalobca v postavení spotrebiteľa bol úspešný, keďže zo žalovanej sumy 1993,52 eura súd priznal veriteľovi len 802 eur. Súd mal totiž za to, že zmluva o spotrebiteľskom úvere uzavretá medzi stranami neobsahuje rozčlenenie splátok na istinu, úrok a poplatky. Žalovaný podľa jeho názoru nepostupoval s odbornou starostlivosťou, keď od neho požadoval plnenie, na ktoré nemal nárok. Poukázal na sankčnú, ale aj relutárnu funkciu uplatneného nároku a žiadal prihliadnúť tiež na to, že znášal stav právnej neistoty a že mu hrozila finančná strata vo výške 1191,52 eura.

3. Žalovaný so žalobou nesúhlasil pre nesplnenie zákonných predpokladov v zmysle § 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z.z. V súdnom konaní 25C/103/2015 si totiž neuplatnil právo žalobca, ale žalovaný titulom nezaplatenej pohľadávky. Vo výroku rozhodnutia nebolo konštatované, že zmluva je bezúročná a bez poplatkov a žalobca mal v predchádzajúcom spore len čiastočný úspech. Podľa názoru žalovaného nie je možné v právnom štáte poskytnúť právo v podobe finančnej náhrady ako nemajetkovej ujmy subjektu, ktorý si vedome neplní svoje záväzkovoprávne povinnosti a musel si byť vedomý, že žalovaný v súlade so svojimi oprávnenými záujmami pristúpi k vymáhaniu pohľadávky voči žalobcovi. Poukázal tiež

na to, že žalobca nepreukázal príčinnú súvislosť medzi konaním žalovaného a tvrdenou jeho právnou neistotou.

4. Súd prvej inštancie po vykonanom dokazovaní zistil skutkový stav, podľa ktorého v spore vedenom na tomto súde pod sp. zn. 25C/203/2015 si spoločnosť Consumer Finance Holding a.s. uplatnila voči žalobcovi nárok na zaplatenie 1.993,52 eura s úrokmi z omeškania od 13.05.2012 a to na základe zmluvy o pôžičke uzavretej dňa 27.05.2011.

5. Žalobca (v pôvodnom konaní žalovaný) v písomnom vyjadrení súhlasil so žalobou len čiastočne a to ohľadom sumy 802 eur. Poukázal na to, že zmluva o spotrebiteľskom úvere neobsahuje povinnú náležitosť podľa § 9 ods. 2 písm. k/ zákona č. 129/2010 Z.z. a preto úver je potrebné považovať za bezúročný a bez poplatkový podľa § 11 ods. 1 písm. a/ citovaného zákona. Keďže úver mu bol poskytnutý vo výške 3.000 eur a on doposiaľ veriteľovi uhradil 2.198 eur, nárok je dôvodný len vo výške rozdielu týchto súm.

6. V spise 25C/103/2015 sa nachádza zmluva o pôžičke č. XXXXXXXX, z ktorej vyplýva, že jej účastníci si dohodli poskytnutie úveru vo výške 3.000 eur za celkové náklady spotrebiteľa 1.336,20 eura. Dohodnutá bola ročná úroková sadzba 29% a ako termín konečnej splatnosti je uvedený máj 2014. Žalobca sa zaviazal úver splatiť 36 mesačnými splátkami po 120,45 eura, takže celkovo mal zaplatiť veriteľovi 4.336,20 eura.

7. Ako vyplýva z bodu VIII. zmluvy, jej súčasťou sú aj všeobecné obchodné podmienky, s ktorými bol klient oboznámený.

8. Podľa bodu 6.1 VOP veriteľa klient je povinný riadne a včas splácať poskytnutú pôžičku v pravidelných mesačných splátkach v sume a termínoch určených splátkovým kalendárom, ktorý je neoddeliteľnou súčasťou zmluvy.

9. Podľa bodu 6.2 VOP pokiaľ nie je v splátkovom kalendári alebo v zmluve alebo VOP stanovené inak, sú splátky splatné do 20.dňa v príslušnom kalendárnom mesiaci.

10. Rozsudkom Okresného súdu Prešov č.k. 25C/103/2015-33 zo dňa 24.09.2015 bol žalobca zaviazaný zaplatiť žalovanému sumu 802 eur s úrokmi z omeškania 9% ročne od 13.05.2012 do zaplatenia v 60 eur mesačných splátkach. V prevyšujúcej časti súd žalobu zamietol. Dospel totiž k záveru, že predmetná zmluva o spotrebiteľskom úvere neobsahuje rozčlenenie jednotlivých splátok na istinu, úroky a poplatky a z toho dôvodu je potrebné úver považovať za bezúročný a bezpoplatkový. Žalobcovi bol poskytnutý úver vo výške 3.000 Eur, doposiaľ zaplatil veriteľovi 2198 eur, a preto súd zaviazal žalobcu len na zaplatenie dlhu vo výške 802 eur a v prevyšujúcej časti žalobu zamietol. Tento rozsudok nadobudol právoplatnosť 19.11.2015.

11. Súd v tejto veci už raz rozhodol rozsudkom zo dňa 15.02.2017, ktorým žalobu zamietol s poukazom na princíp spravodlivosti v návaznosti na eurokomformný výklad sporného ustanovenia § 9 ods. 2 písm. k/ zákona č. 129/2010 Z.z. s prihliadnutím na rozsudok Súdneho dvora EÚ vo veci C-42/15, v zmysle ktorého spomínané členenie splátky úveru nie je potrebné. S týmto názorom nesúhlasil Krajský súd v Prešove, ktorý uznesením č.k. 8Co/83/2017-69 zo dňa 17.08.2018 napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie zrušil a vrátil na ďalšie konanie. Zároveň rozhodol o pokračovaní v konaní s právnym nástupcom spoločnosti Consumer Finance Holding a.s. a to spoločnosťou Všeobecná úverová banka, a.s. Odvolací súd v uznesení uviedol, že vzhľadom na záver, ku ktorému dospel Okresný súd Prešov v rozsudku č. 25C/103/2015-33 o tom, že predmetná zmluva o spotrebiteľskom úvere neobsahuje rozčlenenie splátky na istinu, úrok a poplatky, je úver bezúročný a bez poplatkov a keďže tento rozsudok už nadobudol právoplatnosť, došlo k porušeniu práva alebo povinnosti ustanovenej zákonom o ochrane spotrebiteľa a osobitnými predpismi. Nevyžaduje sa spôsobenie nejakej ujmy spotrebiteľovi a teda základ nároku je daný. Uložil súdu prvej inštancie rozhodnúť o výške uplatneného nároku.

12. Podľa § 391 ods. 2 CSP ak bolo rozhodnutie zrušené a ak bola vec vrátená na ďalšie konanie a nové rozhodnutie, súd prvej inštancie je viazaný právnym názorom odvolacieho súdu.

13. S poukazom na citované zákonné ustanovenie teda súd prvej inštancie je viazaný vysloveným právnym záverom súdu druhej inštancie, aj keď sa s ním nestotožňuje.

14. Súd vec právne posúdil podľa ustanovenia § 52 ods. 1, ods. 3 a ods. 4 Občianskeho zákonníka a § 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa a dospel k nasledovným záverom.

15. Základným zákonným predpokladom úspešného uplatnenia primeraného finančného zadosťučinenia v zmysle vyššie citovaného zákonného ustanovenia je porušenie práva alebo povinnosti podľa osobitných predpisov slúžiacim na ochranu spotrebiteľa (napr. zákon o ochrane spotrebiteľa, o spotrebiteľskom úvere, o finančných službách na diaľku, osobitné ustanovenia § 52 až 54 Občianskeho zákonníka).

16. Pokiaľ ide o výšku primeraného finančného zadosťučinenia, tú určuje voľnou úvahou súd. Krajský súd v Prešove v rozhodnutí 17Co/17/2018 uviedol nasledovné: „Pri stanovení výšky primeraného finančného zadosťučinenia treba vychádzať zo závažnosti vzniknutej resp. hrozacej ujmy, okolností tak na strane žalobkyne ako aj žalovaného, okolností, za ktorých došlo k porušeniu práva žalobcu. Pri určení výšky finančného zadosťučinenia sa nemožno striktnie držať ujmy, ktorá žalobkyni objektívne hrozila, resp. ktorá jej vznikla. Inštitút primeraného finančného zadosťučinenia nemôže slúžiť na finančné obohatenie sa žalobcu resp. na kompenzáciu jeho majetkovej škody, ale v danom prípade musí zostať na úrovni a vo funkcii účinného a odradzujúceho prostriedku ochrany“.

17. Súd sa domnieva, že významné pre posúdenie výšky primeraného finančného zadosťučinenia je to, o aké vážne porušenie práva spotrebiteľa išlo. Musí sa vychádzať z konkrétnych skutkových okolností, prihliadať na závažnosť a intenzitu protiprávneho konania žalovaného, intenzitu trvania a rozsahu nepriaznivých následkov a na subjektívny prístup oboch strán k protiprávnemu konaniu.

18. V danom prípade, ako už bolo konštatované, porušenie povinnosti dodávateľa (právneho predchodcu žalovaného) spočívalo v tom, že v príslušnej zmluve o spotrebiteľskom úvere nerozčlenil splátku úveru na istinu, úrok a poplatky v zmysle § 9 ods. 2 písm. k/ zákona č. 129/2010 Z.z. Napriek tomu, že v predchádzajúcom spore 25C/103/2015 súd konštatoval spomínané porušenie povinnosti, uvedený záver je v rozpore so závermi vyslovenými už v troch rozhodnutiach Najvyššieho súdu SR, ktoré sa touto problematikou zaoberali a v zmysle ktorých spomínané členenie splátky potrebné nie je. Ide o rozhodnutie 3Cdo/146/2017 zo dňa 22.02.2018, 4Cdo/211/2017 zo dňa 23.04.2018 a 3Cdo/56/2018 zo dňa 17.04.2018. Tieto závery by sa už mali považovať za ustálenú rozhodovaciu činnosť najvyšších súdnych autorít v zmysle článku 2 ods. 2 CSP, ktorými všetky súdy nižšieho stupňa sú viazané. Vyplýva to aj z uznesenia Najvyššieho súdu SR 6Cdo/29/2017 zo dňa 24.01.2018.

19. Aj keď súd prvej inštancie nesúhlasí s názorom súdu 2.inštancie, ako už bolo uvedené, je ním viazaný a preto argumenty, ktoré použil už v predchádzajúcom rozsudku, zohľadnil pri stanovení výšky primeraného finančného zadosťučinenia.

20. Účelom daného inštitútu je postihovať nečestných dodávateľov a poskytovať satisfakciu „poškodenému“ spotrebiteľovi. V tomto prípade však nemožno konštatovať, že by skutočne právny predchodca žalovaného porušil svoju zákonnú povinnosť (čo vyplýva z rozhodnutí Najvyššieho súdu SR) a preto dostatočnou satisfakciou pre žalobcu by malo byť to, že bol v predchádzajúcom spore zvýhodnený, ak súd ho zaviazal len na vrátenie istiny úveru.

21. Ťažko je rozhodnúť o výške primeraného finančného zadosťučinenia, ak súd prvej inštancie má za to, že základ nároku nie je daný. Pokiaľ odvolací súd mal iný názor, nič mu nebránilo rozhodnúť meritórne, čoho dôkazom je aj to, že neuložil vykonať ďalšie dokazovanie a to napokon nenavrhol ani strany v spore. Zbytočne tak dochádza k predlžovaniu súdneho konania, čo je v rozpore nielen s civilným sporovým poriadkom, ale aj Ústavou SR.

22. S poukazom na vyššie uvedené dôvody súd vyhovel žalobe tak, že priznal žalobcovi nárok len na zaplatenie 50 Eur a vo zvyšku, pokiaľ ide o istinu, ale aj uplatnené úroky z omeškania, žalobu ako nedôvodnú zamietol. V súvislosti s úrokmi z omeškania súd zdôrazňuje, že uplatnený je nárok, o ktorom rozhoduje súd na základe svojej voľnej úvahy a preto žalovaný sa dostáva do omeškania až po vykonateľnosti príslušného súdneho rozhodnutia, ktorým je zaviazaný na jeho zaplatenie.

23. O nároku na náhradu trov konania bolo rozhodnuté podľa § 262 ods. 1 CSP a § 255 ods. 1 CSP. Keďže ide o rozsudok, ktorý vychádzal z voľnej úvahy súdu platí, že žalobca bol v spore úspešný. Zároveň však súd vzhľadom na okolnosti prípadu mal za to, že je potrebné aplikovať ustanovenie § 257 CSP vzhľadom na skutočnosť, že súd priznal žalobcovi len 1/10 výšky uplatneného nároku a po zohľadnení skutkových okolností tohto prípadu, ktoré sú uvedené v predchádzajúcej časti odôvodnenia rozsudku a ktoré súvisia s tým, že právny predchodca žalovaného sa v skutočnosti nedopustil porušenia práva žalobcu ako spotrebiteľa.

24. Žalovaný v podanom odvolaní žiadal, aby odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie zmenil tak, že žalobu zamietne.

25. V ďalšej časti podaného odvolania dal do pozornosti, že si so záujmom prečítal odôvodnenie rozsudku súdu prvej inštancie. Ide v skutku o nevšedné odôvodnenie a nevšedný procesný postoj súdu nižšej inštancie vo vzťahu k predchádzajúcemu rozhodnutiu súdu vyššej inštancie. Súd prvej inštancie si nepochybne zaslúži uznanie za to, že si vybral jednoznačne ťažšiu cestu - čo sa týka výroku, a jeho odôvodnenia. Ak by bol žalobe - hoci aj v rozpore s vlastným právnym názorom - v plnom rozsahu vyhovel a v odôvodnení by len poukázal na názor odvolacieho súdu vyslovený v skoršom rozhodnutí, mohol byť dôvodne očakávať potvrdenie svojho rozsudku odvolacím súdom. Takto môže očakávať pravý opak.

26. Podľa názoru odvolateľa, odvolací súd nemal žiadny zákonný dôvod na zrušenie predchádzajúceho rozsudku súdu prvej inštancie. Zrušenie rozsudku je dôvodné len v prípadoch podľa § 389 ods. 1 CSP. V žiadnom inom prípade. Vyšší súd môže nižšiemu súdu uložiť záväzný pokyn ohľadom procesného postupu, ale nie je oprávnený vnútiť mu svoj právny názor. Takýmto postupom sa z dvoch súdov stáva jeden súd, odvolacie konanie stráca zmysel. Tu samozrejme nejde o „právo nižšieho súdu na vlastný právny názor“, ale o právo strany sporu na dvojinštančnosť konania. O to, a jedine o to tu ide. V prípade spornej právnej otázky je odvolací súd povinný rozhodnutie nižšieho súdu zmeniť - t.j. nielen vyjadriť svoj odlišný právny názor, ale aj podľa neho aj sám rozhodnúť.

27. Ak je skutkový stav nesporný, ak boli v prvoinštančnom riadne dodržané všetky procesné pravidlá a ak má odvolací súd iný právny názor, než súd prvoinštančný, musí odvolací mať „odvalu“ prevteliť svoj odlišný právny názor do vlastného rozsudku.

28. Ako bolo uvedené, v práve, podobne ako v matematike, platí, že ak sa urobí chyba na začiatku, prenáša sa až do konca. Preto v tomto odvolaní žalovaný namiesto toho, aby odporoval právnemu názoru súdu prvej inštancie, v skutočnosti odporuje právnemu názoru odvolacieho súdu, čo je procesne absurdná a ústavne neprijateľná situácia. Formálne ide o „odvolanie proti rozsudku súdu prvej inštancie“, reálne je to odvolanie proti predchádzajúcemu uzneseniu odvolacieho súdu. Nehovoriac o ďalšej anomálii, keď nižší súd v súlade s pravidlom „vľk sýty, aj koza celá“ formálne žalobe vyhovel (aby sa nedostal do rozporu s názorom vyššieho súdu), ale určením bagatelnej sumy zadosťučinenia ju fakticky zamietol. Tretia anomália nastane pri terajšom rozhodovaní odvolacieho súdu, ktorý bude pravdepodobne rozhodovať o odvolaniach oboch strán sporu, čo by samo o sebe nebolo nič netypické, ak by nešlo o situáciu, že obe strany sporu môžu s istotou očakávať výsledok odvolacieho konania.

29. Vzhľadom na to, že odvolací súd v tomto odvolacom konaní môže už len rozsudok potvrdiť alebo zmeniť, žalovaný žiada, aby v prípade, ak by odvolací súd rozhodol v neprospech žalovaného, aby sa jednoznačne vyjadril k nižšie uvedeným odvolacím právnym otázkam:

a) je potrebné právo na finančné zadosťučinenie podľa § 3 ods. 5 zákona o ochrane spotrebiteľa potrebné chápať tak, že toto právo je súd povinný priznať za každých okolností, teda aj v prípade, ak spotrebiteľ nepreukáže žiadnu ujmu, ktorá mu porušením práva vznikla?

V danej veci žalobca ani len netvrdil, že by mu nerozčlenením splátky vôbec vznikla nejaká ujma. Právny názor o „automatickom nároku“ stavia nárok na finančné zadosťučinenie do roviny pokuty a nie súkromnoprávneho nároku.

b) Skutočne nemá na posúdenie vzniku nároku a jeho výšky žiadny vplyv neskoršie rozhodnutie Najvyššieho súdu SR o tom, že povinnosť rozčlenenia splátky žalovaný nemá? Nejde zo strany

odvolacieho súdu o nerešpektovanie „ustálenej rozhodovacej praxe vyšších súdov, tak ako to má na mysli článok 2 CSP?

Je samozrejme pravdou, že pôvodné rozhodnutie o „porušení práva“ ostalo právoplatné, ale takto formalisticky postup pri posudzovaní „porušenia spotrebiteľského práva z hľadiska práva a finančné zadosťučinenie“ skutočným naplnením zmyslu Zákona na ochranu spotrebiteľa a civilného súdneho poriadku?

Civilné súdne konanie by vždy malo ostať v rovine súkromnoprávnej a nemalo by mať verejnoprávne ambície. Jeho účelom nie je trestanie dodávateľov, ale ochrana oprávnených záujmov tej-ktorej sporovej strany. Ak žalobca ani len nepríde na pojednávanie a neuvedie jedinú ujmu, ktorú mu žalovaný spôsobil, nie je uloženie povinnosti zaplatiť finančné zadosťučinenie ochranou práv žalobcu, ale je len trestom pre žalovaného. Pritom ide o rozpor so základným účelom civilného sporového konania.

30. Na základe uvedeného žalovaný žiada, aby odvolací súd rozhodol v zmysle odvolacieho petitu.

31. Žalobca v podanom odvolaní navrhol rozsudok súdu prvej inštancie vo výroku, ktorým bola žaloba v prevyšujúcej časti zamietnutá a výroku o náhrade trov konania zmeniť a primerané finančné zadosťučinenie žalobcovi priznať aj nad sumu 50 eur do sumy 500 eur, t.j. 450 eur a priznať mu náhradu trov celého konania v plnom rozsahu.

32. Podľa názoru žalobcu súd prvej inštancie, aj keď žalobcovi priznal symbolické primerané finančné zadosťučinenie, zotrval na svojich mylných názoroch, na základe ktorých žalobu žalobcu rozsudkom z 15.02.2017 zamietol. Inak povedané, súd prvej inštancie žalobu nad sumu 50 eur zamietol z tých istých dôvodov, z ktorých prvším rozsudkom zamietol celú žalobu, nerešpektujúc zrušovacie uznesenie Krajského súdu Prešov, sp. zn. 8Co 83/2017 zo dňa 17.08.2018, najmä čo sa týka jeho odôvodnenia 22. a 23. Vychádzajúc z mylného chápania inštitútu primeraného finančného zadosťučinenia, zotrvávajúc na vývojom prekonaných stereotypoch, ignorujúc vývoj „živého“ práva, súd prvej inštancie žalobcovi priznal len 2,5 % zo sumy, o ktorú sa chcel žalovaný na jeho úkor nezákonne obohatiť.

33. Poukazujúc na rozhodovaciu prax Krajského súdu Prešov dáva osobitne do pozornosti rozsudok Krajského súdu Prešov sp. zn. 7Co 49/2018 zo dňa 27.09.2018, ktorým bol zmenený rozsudok konajúceho súdu v inej jeho veci a to vo veci sp. zn. 11Csp 90/2016 z 09.02.2018.

34. Z hore uvedeného rozsudku žalobca v podanom odvolaní vyberá:

- odôvodnenie 19.: „V tejto súvislosti je potrebné dodať, že v súčasnosti účinné znenie ustanovenia § 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z.z. ešte zmiernilo podmienky poskytnutia primeraného finančného zadosťučinenia, pretože toto sa v súčasnosti poskytuje aj bez toho, aby porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej zákonom č. 250/2007 Z.z. v znení neskorších predpisov alebo osobitnými predpismi bolo spôsobilé privodiť ujmu spotrebiteľovi. Od 10.06.2013 právo na primerané finančné zadosťučinenie vzniká už úspechom spotrebiteľa na súde v otázke preukázania porušenia práva alebo povinnosti ustanovenej zákonom č. 250/2007 Z.z. v znení neskorších predpisov alebo osobitnými predpismi.“

- odôvodnenie 20.: „Čo sa týka úspešného uplatnenia porušenia práva alebo povinnosti, ako predpokladu pre priznanie práva na primerané finančné zadosťučinenie, tento je naplnený vtedy, ak si spotrebiteľ uplatní porušenie práva alebo povinnosti žalobou proti dodávateľovi.“

- odôvodnenie 27.: „Pri rozhodovaní o primeranom finančnom zadosťučinení treba vychádzať z toho, že toto má plniť jednak funkciu satisfakčnú, jednak funkciu sankčnú tak, aby dostatočne odradilo dodávateľa od získavania plnení vyplývajúcich z neprijateľných zmluvných podmienok a jednak to treba chápať ako odmenu za to, že spotrebiteľ sa pustil do sporu s nepochybne ekonomicky a právne silnejším dodávateľom a svojim úspechom priniesol benefit aj pre ostatných spotrebiteľov v tom, že možno predpokladať, že dodávateľ sa konania, ktorého sa dopustil voči nemu, sa už voči ďalším spotrebiteľom nedopustí, prípadne sa ho nedopustí v takej intenzite. Aj keď zákon, ako to už bolo skôr konštatované, nevyžaduje pre vznik práva na primerané finančné zadosťučinenie, aby spotrebiteľovi bola privedená nejaká ujma, v prejednávanej veci vznik ujmy na strane žalobkyne bez akýchkoľvek pochybností hrozil.“

35. Napokon žalobca v podanom odvolaní zdôraznil, že v intenciách judikatúry, na ktorú poukazuje vyššie a pri skutkovom stave veci, že žalovaný sa chcel na jeho úkor nezákonne obohatiť o sumu

1. 193,52 eura, na čo chcel využiť súdnu moc, keď musel vedieť, že úver, ktorý mu poskytol, je bezúročný a bezpoplatkový, si žalobca neuplatnil ani len polovicu z tejto sumy, preto sa domnieva, že by mu malo byť priznané primerané finančné zadosťučinenie v žalobou uplatnenej výške 500 eur.

36. Odvolací súd v zmysle zásad ustanovení § 379, § 380 a § 381 Civilného sporového poriadku preskúmal napadnutý rozsudok spolu s konaním, ktoré mu predchádzalo, vec prejednal bez nariadenia pojednávania a zistil, že odvolanie žalobcu, rovnako aj odvolanie žalovaného nie je opodstatnené.

37. K odvolacím námietkam strán sporu a úvahám súdu v napadnutom rozhodnutí treba uviesť, že súd prvej inštancie rozhodol vecne správne v súlade s právnym názorom odvolacieho súdu vyjadreným v skoršom zrušujúcom rozhodnutí.

38. Vo svojom prvom rozhodnutí, ktorým žalobu zamietol, súd prvej inštancie uviedol, že v predchádzajúcom konaní 25C 103/2015 žalobca nepochybne bol v postavení spotrebiteľa, pričom súd v rozsudku konštatoval porušenie zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch pri uzavretí zmluvy o spotrebiteľskom úvere medzi žalobcom a žalovaným ako veriteľom. Porušenie zákona spočívalo v nerozčlenení mesačnej splátky na istinu, úrok a poplatky s poukazom na § 9 ods. 2 písm. k) citovaného zákona. Žalobca tak, hoci podľa zmluvy mal veriteľovi zaplatiť ešte 1.993,52 eura, podľa rozsudku v dôsledku záveru o bezúročnosti a bezpoplatkovosti úveru práve pre neuvedenie spornej náležitosti zmluvy, bol zaviazaný k úhrade len 802 eur.

39. Ďalej súd prvej inštancie vo svojom skoršom rozhodnutí zvýraznil, že každé súdne rozhodnutie musí spĺňať predovšetkým atribút spravodlivosti, keďže princíp spravodlivosti predstavuje najvšeobecnejšiu hodnotu právneho štátu a dokonca mal by mať aj prioritu pred zákonom. V praxi sa preto aplikuje tzv. Radbruchová formula, ktorej autorom je nemecký právny teoretik a filozof, v zmysle ktorej ak rozpor medzi zákonom a spravodlivosťou dosiahne tak neznesiteľnej miery, potom zákon musí ako nenáležité právo ustúpiť.

40. Práve kvôli posúdeniu uplatneného nároku cez túto základnú hodnotu je potrebné posúdiť uplatnený nárok a v tejto súvislosti ustanovenie § 9 ods. 2 písm. k) zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch, ktoré je potrebné vyhodnotiť eurokonformným výkladom. Spotrebiteľia v súdnych sporoch často sa dožadujú spomínaného výkladu s odkazom na právne normy EÚ a rozhodnutia európskych súdov. Eurokonformný výklad sa však má použiť nielen vtedy, ak je na prospech spotrebiteľa, ale aj v opačnom prípade.

41. V čase predchádzajúceho súdneho rozhodnutia súdna prax ohľadom posúdenia spornej náležitosti zmluvy nebola jednotná. Danou problematikou sa neskôr zaoberal aj Súdny dvor EÚ a to v kontexte s právnou normou EÚ, ktorou je Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2008/48/ES z 23.04.2008 o zmluvách o spotrebiteľskom úvere. Uvedená Smernica v článku 22 upravuje úplnú harmonizáciu a záväzný charakter, predovšetkým pokiaľ ide o náležitosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere. Znamená, že členské štáty EÚ nie sú oprávnené vo svojej vnútroštátnej právnej úprave zahrnúť iné náležitosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere než sú uvedené v článku 10 ods. 2 Smernice. Úplná harmonizácia v tejto oblasti je potrebná na to, aby sa všetkým spotrebiteľom EÚ poskytla rovnocenná úroveň ochrany ich záujmov.

42. Súd prvej inštancie v uvedenom rozhodnutí napokon vyslovil záver, že v predchádzajúcom spore súd síce vyhovel argumentácii žalobcu, ale v rozpore so spomínaným výkladom, ktorý vyplynul z vyššie citovaného, hoci neskoršieho rozsudku Súdneho dvora EÚ. Súd je presvedčený, že bolo by extrémne nespravodlivé za tejto situácie, keď žalobca v predchádzajúcom spore bol úspešný za vyššie popísaných okolností v dôsledku čoho nemusí zaplatiť podstatnú časť svojho dlhu (viac ako polovicu), aby ešte žalovaný mu mal zaplatiť finančné zadosťučinenie za porušenie povinnosti, ku ktorému v skutočnosti nedošlo. Potrebné je vychádzať z účelu aplikovanej právnej normy na nárok žalobcu - § 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z.z., ktorým je postihovať nečestných dodávateľov, čo v tomto prípade nemožno konštatovať. Má byť aj satisfakciou pre poškodeného spotrebiteľa, čo opäť naplnené nebolo, práve opačne, žalobca v pôvodnom rozsudku bol zvýhodnený, ak vychádzame z právnej normy EÚ, teda Smernice Európskeho parlamentu a Rady 2008/48/ES a výkladu, ktorý prijal Súdny dvor EÚ vo vyššie citovanom rozsudku, neoprávnené. Súd preto žalobu ako neopodstatnenú zamietol.

43. Odvolací súd vo svojom skoršom zrušujúcom rozhodnutí poukázal na to, že súdna prax je v podstate jednotná vo vzťahu k posúdeniu základu nároku na primerané finančné zadosťučinenie.

44. V prejednávanej veci je predmetom konania nárok žalobkyne opierajúci sa o ustanovenie § 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa. Citované ustanovenie zákona o ochrane spotrebiteľa upravuje právo spotrebiteľa žiadať primerané finančné zadosťučinenie v prípade, ak na súde úspešne uplatní porušenie svojho práva, a to od toho, kto za toto porušenie práva zodpovedá. Jediným predpokladom pre uplatnenie práva na primerané finančné zadosťučinenie je porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi. Zákon teda nevyžaduje pre vznik tohto práva, aby spotrebiteľovi bola privodená nejaká ujma. Postačuje, ak k takému porušeniu práva alebo povinnosti dôjde (bod 30).

45. Ku skutočnosti, či k porušeniu práva v tejto veci došlo alebo nedošlo, vyslovil súd prvej inštancie záver, podľa ktorého napriek tomu, že rozsudok Okresného súdu Prešov č.k. 25C 103/2015 - 33 zo dňa 24.09.2015 nadobudol právoplatnosť a že v predchádzajúcom spore 25C 103/2015 súd konštatoval spomínané porušenie povinnosti, uvedený záver je v rozpore so závermi vyslovenými už v troch rozhodnutiach Najvyššieho súdu SR, ktoré sa touto problematikou zaoberali a v zmysle ktorých spomínané členenie splátky potrebné nie je.

46. Odvolací súd naopak vo svojom skoršom rozhodnutí vyslovil záver, že za stavu, keď v odôvodnení svojho rozhodnutia samotný súd prvej inštancie konštatuje, že rozsudkom Okresného súdu Prešov č.k. 25C 103/2015-33 zo dňa 24.09.2015 došlo okrem iného k zamietnutiu žaloby v prevyšujúcej časti v dôsledku záveru, že predmetná zmluva o spotrebiteľskom úvere neobsahuje rozčlenenie jednotlivých splátok na istinu, úroky a poplatky a z toho dôvodu je potrebné úver považovať za bezúročný a bezpoplatkový, pričom tento rozsudok nadobudol právoplatnosť, má odvolací súd za to, že v tejto veci základ nároku je daný.

47. Keďže nesprávne nevyhodnotenie právne významných skutočností poukazujúcich základ nároku na priznanie primeraného finančného zadosťučinenia a následné neskúmanie otázky výšky tohto primeraného finančného zadosťučinenia je potrebné hodnotiť ako nesprávny procesný postup súdu, ktorým bolo znemožnené žalobcovi, aby uskutočnil jemu patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, pričom tento nedostatok nemožno napraviť v konaní pred odvolacím súdom, odvolací súd postupom vyplývajúcim z ustanovenia § 389 ods. 1 písm. b) CSP rozsudok zrušil a vrátil vec na ďalšie konanie a nové rozhodnutie (§ 391 ods. 1 CSP). V ňom bude úlohou prvoinštančného súdu zaoberať sa otázkou primeranosti výšky finančného zadosťučinenia. Odvolací súd sa nestotožňuje s názorom súdu prvej inštancie, že by v tejto veci bolo nevyhnutné postupovať v zmysle tzv. Radbruchovej formuly (na ktorú v odôvodnení svojho rozhodnutia poukazuje súd prvej inštancie), aby súdne rozhodnutie spĺňalo atribút spravodlivosti. Tento atribút možno naplniť určením výšky primeraného finančného zadosťučinenia. Umožňuje to, ako už bolo vyššie uvedené, tzv. relatívne neurčitá hypotéza § 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z.z. s použitím logickej argumentácie založenej na eurokonformnom výklade nachádzajúcej sa v odôvodnení napadnutého rozsudku súdu prvej inštancie.

48. Prvoinštančný súd viazaný právnym názorom odvolacieho súdu v napadnutom rozhodnutí uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobcovi 50 eur v lehote 3 dní od právoplatnosti rozsudku a v prevyšujúcej časti žalobu zamietol.

49. V bode 23. napadnutého rozsudku konštatoval, že aj keď súd prvej inštancie nesúhlasí s názorom súdu druhej inštancie, je ním viazaný, a preto argumenty, ktoré použil už v predchádzajúcom rozsudku, zohľadnil pri stanovení výšky primeraného finančného zadosťučinenia.

50. S týmto záverom, súladným so záverom odvolacieho súdu v skoršom rozhodnutí sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje.

51. K argumentom žalovaného v podanom odvolaní vo vzťahu k základu uplatneného nároku už odvolací súd zaujal stanovisko vo svojom skoršom, ako aj v tomto rozhodnutí.

52. Čo sa týka námietok smerujúcich k výške primeraného finančného zadosťučinenia, čo namieta v odvolaní žalobca, aj v tomto smere má odvolací súd za to, že úvaha súdu prvej inštancie a dôvody, pre

ktoré priznal žalobcovi priznané finančné zadosťučinenie vo výške 50 eur a vo zvyšku žalobu zamietol, bola náležitým spôsobom odôvodnená.

53. Odvolací súd sa nestotožňuje s názorom žalobcu, že súd prvej inštancie žalobu nad sumu 50 eur zamietol z tých istých dôvodov, z ktorých prvším rozsudkom zamietol celú žalobu, nerešpektujúc zrušujúce uznesenie Krajského súdu Prešov sp. zn. 8Co 83/2017 zo 17.08.2018.

54. Naopak, ak súd prvej inštancie žalobu nad sumu 50 eur zamietol z tých istých dôvodov, z ktorých prvším rozsudkom zamietol celú žalobu, bolo to v súlade s uvedeným zrušujúcim rozhodnutím.

55. Tento záver odvolací súd vyslovuje s poukazom na dôvody tohto rozhodnutia uvedené vyššie.

56. Vychádzajúc z uvedeného odvolací súd postupom vyplývajúcim z ustanovenia § 387 CSP rozsudok ako vecne správny potvrdil.

57. O trovách odvolacieho konania rozhodol podľa ustanovenia § 396 ods. 1 CSP v spojení s ustanovením § 255 ods. 1 CSP. Dôvodom takéhoto rozhodnutia bola skutočnosť, že v odvolacom konaní ani jedna strana sporu nemala úspech.

58. Rozhodnutie bolo prijaté pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 C.s.p.) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 odsek 1 C.s.p.).

Dovolateľ musí byť s výnimkou prípadov podľa § 429 odsek 2 v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 odsek 1 C.s.p.).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 C.s.p.).